

Satversmes tiesa ierosina lietas par strādājošo pensionāru pensiju samazināšanu

Satversmes tiesas 1. kolēģija ir ierosinājusi divas lietas „Par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105., un 109. pantam”.

Minētie Satversmes panti noteic:

1. pants: Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika;

91. pants: Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas;

105. pants: Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību;

109. pants: Ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.

Apstrīdētā norma citastarp noteic, ka laikā periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim valsts vecuma pensiju saņēmējam, kurš ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais), izmaksā 30 procentu apmērā no piešķirtās pensijas apmēra.

Viena no lietām ir ierosināta pēc Ilmāra Drēziņa konstitucionālās sūdzības, kurā citastarp norādīts, ka apstrīdētajā normā esot paredzēta strādājošo pensionāru diskriminācija gan attiecībā pret strādājošām personām darbspējīgā vecumā, gan nestrādājošiem pensionāriem, gan pensionāriem, kuriem ir citi ienākuma avoti.

Sūdzības iesniedzējs norāda arī uz apstākli, ka valsts nepildot savus pienākumus sociālās nodrošināšanas jomā un, samazinot pensijas apmēru, ierobežojot pieteikuma iesniedzēja īpašuma tiesības, turklāt, normas ieviešanai praktiski neesot paredzēts saudzējošs pārejas periods.

Arī pārējie pieteikuma iesniedzēji ir minējuši identiskus argumentus.

Saeima ir uzaicināta līdz 2009. gada 20. augustam iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Lietas sagatavošanas termiņš ir 2009. gada 17. oktobris. Par lietas izskatīšanas datumu tiesa lemj pēc tam, kad lieta ir sagatavota izskatīšanai.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274